

TAITAS

Ñeti garosikao

Taitas ñeti epovoz ñeti kapot ev. Met Taitas aban pop pi Zuda bonop, oñ Pol piin ñetiv mañoohan, pi Iesuz homeo badae batat hehaph, Polinañ honeo zeisikaroh sat em tohot Iesuz ñetiv mañovai gogot tovai sooh. Met Taitas popuz ñetiñ Aposor bodori 15 pavar 2, 2 Korin bodori 7 pavar 6-7, met 2 Korin bodori 8 pavar 6,16-17 rekõ hameg.

Met pot toohaekanañ Pol tokat Taitas meehan sat, havevoz lopotak Krit zeisik sat, añarab tairari Iesuz homet heh-poriz tin korav ravat hehan ñeti epov Pol pimaz homet menah. Met 1 Timoti ñeti pov menah-porah pi Taitas ñeti epov amun menah, povoz pi Timoti añarab nariz korav ravat hehaek, ñeti badede piin mañah-poñ amun Taitas taput tat hehaek, añarab pim irih hehariz tin korav ravat hepanez ñeti badedeo epeñ menat piin mañah.

Met Iesu abarah maot helat hasahan krismasañ 34-z zut bon tahan Pol Taitas ñeti epov menat meeh.

Pol Taitas aban popuz ñeti epov menah

1-3 Ne Pol, Godiz gog abanap ma Iesu Kristoz aposor abanap ravat hezap ev. Met God pi ñeti moreg nao nakap ok, oñ orah rezah ñeti rotap nenañihar haovai samah. Met batam nonair nai mapotü bonorah pi epat hah, “Paru añarab

nenañ honeo pohao tin het hepanez ne zait toh.” Pot hahan hehaek tokat pim hah-pov ou ravapanez hah-porah ravahan, Kristohö erat tin pov ba ou batah. Met tokat God dari pimeri ba avatamah-pop nañahan ne sat añarab pimeri ravat hepanez au hahan heh-porin pim ñeti rotap epov mañohoman paru pimaz homeo badae batat pim baiñetinao parum loporizaroh bizat, Pinañ pohao dari het hek, pot homevai sohopenez ne nemeehan am mañovai samoh.

⁴ Met Taitas ni deip honeo Iesuz homeo badae batat hezaek, ni nem ro pimaupuz zut ravat hezap ne nimaz homet ñeti epov ev menomaz toh.

Met God darim Papapur Iesu Kristo dari pimeri maot ba avatamahap masakao ni nanohopenen, lop tinarinañ hekez ne zait toh.

Taitas koravori ba ou batapan

⁵ Met batam deip Krit zei okosik het gogot tovai gog tairao deip nat heg-pov ni tovai sohot zei potak katak Iesuz añarab togü poñiz korav ravat hepanezari ba ou batekez hat gog povok ni neñeohö, met nim tovai sookez nañoh-pov ne maot ev menomaz toh.

⁶ Met aban korav ba ou batat meñekez nañoh-pori modarihö parun etehopenen, hori nao nat hepan, ma paru nap nim añ honep honep bat hepan. Tapanen parum ñarohol amun hat man man natotü, ma añarab modari ñaro poriz, “Parum ñarohol ñeo elat hori tovai samahari ok,” pot parumaz nakaotü. Oñ ñaro pori parum papapaholoz irih het hapanezat tin hatevetet

tovai sohopenepuh, Godiz homeo badae batat tin hepan.

⁷ Met tairari Iesuz añarab togü nañiz korav ravat hepanez pori paru Godiz gogot tohopanezari ok, povoz paruti hori nao naketü, ma paru parumauz abatañ bat hel batat naketü, ma zuam mogao natotü, ma iv kezañ ahoam nainotü, ma boir givogü natotü, ma parumotü ahoam bohopenez zait natotü, oñ tinam hepanez porinahar etet gog povok meñekë.

⁸ Met korav ravat hepanez pori paru nonair nai tin tovai sohopenez zait tat hepan, ma zeimodarizarohanañ añarab patari emohopenen paru tin metat gipiz manohopan, ma parumauz zaitiv bat hor batat home tinavonañ gogot tin tohot oñeam sohopan, ma ganö paru hori nao tapan hezavoz, Godiz hahan hezat tovai sohot parum hepanezavoz tin korav ravat hepan.

⁹ Met pot tohot Godiz ñeti rotap epov deip mañovai soogin, paru hateveteh-pov korav pori tin bahore hat het parum modarin mañat bakez batohopenen, paru amun hatevetet ñeti rotap povoz kapotaz tin hodad tat tovai sohopan. Oñ tairari hatevetet barotap navat hepanez pori aban korav hamoh-porihö rekot hodad tinavonañ het maot porin mañohopan. Met aban tin pot tohot hepanezari ba ou batat modariz korav ravat hepanez meñeken hep.

Ñeti moreg hamahariz ñetiv

¹⁰ Met ñeti modao ev nañomaz toh. Met ok Iesuz togü nañik paru Zuda Iesuz homet heznarir mod nari añarabon deipim ñeti mañoogin

hateveteoh-poñ baval nak, oñ paruti hodad modao am hezaek modarin ñeti moregañ mañovai samah.

¹¹ Tamahan paru aban narir añaholor ñarohol honeo hatevetet, “Rotap ma moreg ok hamah,” pot hat ba in balavi tamah. Met paru betezam ñeti moreg poñ mañamah bon, oñ monis bapanez homet deipim ñeti namañ-nañ parun mañamah. Povozi ni gogot tovai sohot ahaomañat moreg hamah-poñ bavon bat.

¹² Met Taitas, Krit nim hez-zei okosik batam paruhanañ aban hodadevonañ napuhö epat hah, “Met Krit añarab eperi home horivonañ het ñeti moreg hahot hori nenañ tohot bisin het gipiz ahoam nohot ñek rapañinañ hezari ok.”

¹³⁻¹⁴ Pot parum toohavoz batam hahat petev am taput tamahan rotap ok ravamah. Povozi ni ñeti moreg poñ hamahan, paru modari hatevetet ba in balavi tamah-porin ñeti kezao mañeken, paru hodad tinao bat Zudahol parum ulei ñeti mañamahan hateveteamah-poñ, ma ñeti rotapuv kos rez manat parum hodadevonañ het mañamah-poñ paru betet, Iesuz tin homeo badae batat pim non tinaoroh sohopen, pot ni parun mañekë.

¹⁵ Met rotap paru lop tinarizaronañ hez-pori home tinavonañ het ñeti tinañ haovai samah, oñ añarab Godiz hom namee hez-pori paru lop horirizaronañ het home tinao nav, oñ bapap tat hez, ma modariz home tinao homet hapanezavoz kapot rekot paru amun hodad natotuzat hez.

¹⁶ Tat paru pori epat hamah, “Met dei Godiz tin hodad het pim ñetiñ baval hahot hez.” Pot

hamah, oñ parum tamahavon eteamegin, paru hori nenañ tohot pim ñeo elat non tinaoroh sohopenez pap tat hez, povoz parum Godiz hamah-pov moregao ravamah.

2

Paru añavairiz tohopanez ñetiv

¹ Met Taitas paru okori hori okat hamah, oñ niuhö añarab Godiz non tinaoroh sohopenez ñeti rotap nenaño mañovai sohoz.

² Tat aban añavai ravat abav ravapanez tat hez-porin epat mañ, “Erohol, ari Iesuz tin homet het pim ñeti rotapuvos kapot tin hodad tepekepuh arim ham heriñiz zaitiv betet arim hepekezavos tin korav ravat modariz zakep tat loporizaro manohozei. Met pot tohot honoñai tairañ ariti ou ravohopanen rez kek tat tin tovai sohozei.” Pot aban porin mañookë.

³ Tat zu taput parum añaholor añ mod añavai ravat añav ravapanez tat hez-porin epat mañohoz, “Met eñarihol, ari Godiz homevai tin tovai sohot modariz homet ñeti pekuñ hahotunei, ma iv kezavos zait tat ahoam nohotunei, oñ arim mod goerin ñeti tinañ mañat mañairovai sohozei.

⁴ Met pot ari mañairovai sohopeken paruhos hodad tinao bat parum abuholor ñarohol lopori tin manat meñizohopan.

⁵ Met paru pot tovai parumauz zaitivok nasohotü, oñ home tinavonañ het parum abuholos mañohopanezat tinam baval hat tovai gogot tin tohopanen modari parun etet epat nakaotü, ‘Met paru horiv tamahan Godiz baiñetinao betezao

ravamah.’ Pot paru hat pim ñetiv batiu tiu navatotü.” Pot ni paru añ porin mañohez.

Aban añavai natariz ñetiv

⁶ Met ni zu taput aban houavë ab añavai natarin epat mañ, “Erohol, met arimauz zaitivok sohotune, oñ home tinavonañ het arim hepekezavoz tin korav ravat hezei.”

⁷ Pot parun mañat ni orah rezah tin tovai sooken paru niin etet epat hahopan, “Pi tin tamahag etei.” Pot hat paru amun nim tookez taput tohopan. Met ni giz nenasinañ betezam añarabon mañotü, oñ lop tinarir hodad tinavonañ het ñetiv mañooken,

⁸ nimaz kaev ravat hepanez pori hatevetet nimaz batiu tiu navatapanez homepanezaek, paru bapap tat ñeti hañiv nak tu ravat am hepan.

Itir as metoohariz ñetiv

⁹ Met paru aban aho zum metahan parum irih het itir as metohot hez-porihanañ tairari Iesuz homeo badae batat hez-pori parum ahoz mañohopanezat baval hat gog tairao tohopanez mañohopanez povohar tovai sohopan. Tat aban ahö porihö gogot tapanez parun mañapanen paruhö ñeti hori nao parum ahozin namañotü,

¹⁰ ma parumotü givogï navotü, oñ orah rezah parum hahopanezat tinam hatevetet baval hat tohopenen parum ahoz parumaz epat hahopan, “Met dei et narë hezan paru am gogot tin tovai samah.” Pot parum gog abanariz hahopenen, God dari maot pimeri ba avatamahapuz ñetiv ahö ravohopenen modari hatevetet zait tat, “Ñeti tinao ok,” pot hahopan.

Iesuz ñai biit etet hek

¹¹ Met God dari mapori maot pimeri ba avatapanez hat pim masakao ba ou havatah.

¹² Tahan dari etet, Rotap tin etah, pot hodad haravat hez, povoz masak povok dari het Godiz hodad nat het, darimauz hodadevonañ hori tovai emoog-poñ betet home tinavonañ darim hekazavoz tin korav ravat het, pim darim tovai sohokaz añahan hez-potahar baval hat tovai sohok.

¹³ Tat darim ahop God pi dari maot pimeri ba avatapanez meehan erahap, Iesu Kristo tapup, maot pim alizavor kezavonañ erapanez aliz posiz dari homet ñai bizat etehot hek.

¹⁴ Met dari hori tovai emoogiek, pi pop darim hori poñiz hañiv bat kakamao hatevetehapuh, Goditihar ba avatahapuh non tinaoroh eñet epat hah, “Nem añarab ev lop tinarizaronañ nemaz homet het tin nenañihar tovai sohopanez zait tat hezari ev.” Pot pi darimaz hakahan hez.

¹⁵ Met Taitas, piuhö ni pim gogot tovai sookez kezao hananahan hezavoz homet, ñeti ev menoh-epeñ añarabon orah rezah mañohot bakez batoonen, paru hatevetet baval hat tovai sohopan. Met ñeti epeñ mañovai sooken ganö nari niin etet giz mou netat batiu tiu navatapanen, ni rekot Godiz kezavonañ ñeti tinavohar parun mañookë.

3

Paru tin tovai sohopanez mañah

¹ Erom, met añarab nim irih hezan ni parumaz korav ravat hez-pori paru gavman ahorir zeitak korav ahoriz irih het mañohopanezat tin tovai sohopanez mañookë.

² Tat epat mañ, “Met ari arim modariz ñeti pekuñ nakaotü, oñ arimauz abatañ bat hor batovai lop tin masakarizaro ravat mod porinañ tin honeo het añarab mapori tin metat meñizovai sohopek.” Pot parun mañohoz.

³ Met batam dari kut tat Godiz hahan hezat baval nak het, darimauz zaitivok hori tovai emohot, modarizatun etet zait toog, ma parumaz kaev ravat hori metoogin paru amun darimaz kaev ravat taput etooh.

⁴ Oñ petev God dari pimeri maot ba avatamahap pi darimaz zakep tat loporì anat masakao anamah-pov ou ravat hez,

⁵ povoz piuhö pim non tinaoroh sookaz eñehan dari ev hezaek, darim batam toogit maot natotü, oñ darim modari tin metovai sohok. Met dari tin tovai emoogin pimeri ba avatat non tinaoroh eñeh bon, oñ hori nenañ tovai emoogin pi darimaz zakep tat eñizahapuh darim hori tovai emoog-poñ ba ol haveteh. Tat pim Pul Tinapuhö bamagei avatahan dari lop tin masakarizaronañari ravat hez.

⁶⁻⁷ Met God dari pinañ honeo hekaz hat pim masakao anat Iesu Kristo dari hañiv navotuz pimeri maot ba avatapanez homet meehan erat ñomahapuh piuhö pim Pul Tinap aviam anah bon, oñ map ahoam anahan darim loporizaroh an pap manat eñizamah, povoz dari pinañ pohao tin het hekaz gaa tat etet hez.

⁸ Met ne ñeti rotapuv ev menat niin ok nañoh.

Povoz Taitas nim irih het Godiz homeo badae batat hezarin ñeti epov ahoam mañovai sooken, ñeti epovohö paru meñizohopanen epat hodad

ravohopan, Met God tin etah, povoz dari taput tat modari tin metovai sohok. Pot homet tovai sohopenen tin ravohopan.

⁹ Met añarab nari ñeti betez nameñizotuzañ ahoam hat nae nari mañohopanez poñ, ma nari parum mimiholohö meñizohopanez hat parum abatañ ahoam haovai sohopanez-poñ, ma Mose-siz ñeti menahan hez-poñ hahot nae nari ser hahopanez poñ, kapot bonoñ ok, povoz hahopanez porihanañ ni zeï manat hekë. Met ev menat nañoh-epeñ paru nae nari mañovai sohok zuam modariz kaev ravat hañ ser mañamah.

¹⁰ Povoz met tairap pi añarab modarinañ het mañohopenen, paru hatevetet berat main main ravohopanez ñeti poñiz nañ hapanen ni hatevetekë, povoz pop maot mod porin mañapan hezavoz nao mañat modao mañeken, hat navet het pi am modarin mañohopan, povoz kos rez manepeken pi arinañ maot honeo naketü, oñ ba iñidoh batepeken pim main ravat hep.

¹¹ Met pot mañat añarab modari baverapanez pop hori povonañ het pekup ravat hepanezap okeg, pimauhö hori pov tohopanezaek non hori-oroñ sohopan.

Ñeti meteo mañahat ev

¹² Met zeis tamar ahov tohopanez porah ne Nikopolis zeï potak sat hem, povoz aban Ateมาสir Tikikas parupihanañ nap ne meeman ok niñ emat nañapanen, Nikopolis zeitak poek ni zuam emat ne ba nevizekez zait toh.

¹³ Met ñeti modao ev. Met aban añaraboz ñetiñ hatevetet ba oñ batamahap Sinas popur aban Apolos pop parup zeï modatak Godiz gogot

tohopanez sapanez tat, tairatuz teki tapanez potuz ni Iesuz añarab modarin mañeken ari honeo parup meñizat manat meepeken sap.

¹⁴ Met Godiz añarab ravat ninañ hez-okorin mañovai sooken paru betezam naketü, oñ home tinavonañ het modari meñizovai sohop, ma gogot tohot parum gipizor modatü parumauhö bovai sohop.

¹⁵ Met nenañ ev honeo hez-nem modari ni tin hekez hahan ev menoh. Met ninañ ari honeo het Iesuz homeo badae batat hez-mod pori amun tin hepanez dei zait tat ev hagiék ni parun bar mañ.

Met Godiz masakao ari maporinañ hepanez ne zait tat hez.

(Poliz ñetiv menahat nen ev.)

Baiñetinavoz Tep Tokatit
The New Testament in the Kunimaipa Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kunimaipa long
Niugini

copyright © 1989, 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kunimaipa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

d39747ff-5d8e-5f3a-b70c-bc47d226623d